

Тема 2

Сучасні світові концепції та доктрини міжнародної політики і економічної безпеки в напрямку об'єднання економічних і екологічних цілей. *Основні етапи становлення концепції збалансованого розвитку суспільства. Формування економічної політики держав за принципом «економічно вигідно те, що екологічно безпечно» (новий світовий порядок). Основні види, форми і програми співробітництва з проблем економічної безпеки в Європі (з акцентом на екологічну компоненту). Реформування загальноєвропейської економічної безпеки. Аналіз впливу міжнародних організацій і режимів на стан та перспективи розвитку європейської економічної безпеки. Проблеми функціонування європейської регіональної системи економічної безпеки. Європейський союз і сучасна система економічної безпеки. Інтеграція України до Європейського Союзу у контексті управління загальною безпекою та форми і напрями співробітництва.*

Ще на початку минулого століття, на першій Міжнародній конференції з охорони природи, яка проходила в м. Берн в листопаді 1913 р., її ініціатор, швейцарський вчений Поль Саразен наголосив на нагальній потребі запровадження всесвітньої охорони природи за допомогою взаємопов'язаних заходів на національному і міжнародному рівнях. Ця теза стала в подальшому базисом у формуванні міжнародного підходу до екологічної безпеки як складової загальної безпеки країни, зокрема на Конференції ООН з проблем навколишнього середовища (Стокгольм, 1972 р.), Другій Конференції ООН з питань природного середовища та розвитку з назвою «Саміт Землі» (Ріо-де-Жанейро, Бразилія, 1992 р.) та ін.

Особливого значення з даного напрямку мала проведена 16 жовтня 2003 р. Генеральна Конференція ЮНЕСКО, якою було визнано Хартію Землі, що визначила основоположні принципи справедливого, сталого і мирного глобального суспільства в ХХІ ст., наголошуючи на взаємозалежності світу, взаємній відповідальності всіх, як один перед одним, так і перед усім живим та майбутніми поколіннями.

За підсумками Конференції ООН зі збалансованого розвитку («Ріо+20»; Бразилія, Ріо-де-Жанейро, червень, 2012 р.) був прийнятий заключний документ «Майбутнє, якого ми прагнемо», яким підтверджено курс (визначений на Всесвітньому Саміті зі збалансованого розвитку у 2002 році) на сталий розвиток і на забезпечення побудови економічно, соціально та екологічно збалансованого майбутнього для планети, для нинішнього і майбутніх поколінь.

Під час ювілейної 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН (вересень 2015 р.) у Нью-Йорку (США) відбувся Саміт зі сталого розвитку, на якому був визначений світовий курс на сталий розвиток і на забезпечення побудови економічно, соціально та екологічно збалансованого майбутнього для планети, а також правило життєдіяльності та ведення господарства в кожній країні світу: «економічно вигідно те, що екологічно безпечно».

Цей історичний екскурс щодо усвідомлення людством екологічної небезпеки внаслідок його діяльності ілюструє кроки, якими міжнародна спільнота дійшла до остаточного висновку відносно того, що основним вектором розвитку країн світу у найближчій та віддаленій перспективах має стати об'єднання екологічних та економічних цілей. В свою чергу, на тлі зрощення ресурсних, екологічних та економічних загроз є необхідним забезпечити ефективний, сталий і екологічнобезпечний режим функціонування галузей матеріального виробництва взагалі та промислових підприємств, як основних забруднювачів довкілля, зокрема.

На теперішній час, з урахуванням положень затвердженої Кабінетом Міністрів України Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, яка розроблена для забезпечення виконання таких нормативно-правових актів, як, зокрема, *Закону України «Про ратифікацію Рамкової конвенції ООН про зміну клімату»*; *Закону України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони»*; *Закону України «Про*

ратифікацію Паризької угоди» та ін., є необхідним на законодавчому рівні та в наукових колах поступово відмовлятися від терміну «економічна безпека», принаймні коли відбувається оцінка стану безпеки промислового підприємства, регіону, замінивши його на словосполучення «економіко-екологічна безпека» або «еколого-економічна безпека». Адже наразі економічні цілі і задачі, причому як на рівні підприємства, так і на рівні держави, повинні були екологічно зумовлені. Більше того, на сьогодні вже йдеться про екологізацію всіх сфер діяльності людини в суспільстві.